

GYORSELEMZÉS A GDP ALAKULÁSÁRÓL

2023

IV. NEGYEDÉV

RÉSZLETES ADATOK

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzés elérhető az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzesek/gyorselemzes-a-gdp-alakulasarol>

A STAGNÁLÓ MAGYAR GDP MÖGÖTT MEGHÚZÓDÓ TÉNYEZŐK – A 2023. NEGYEDIK NEGYEDÉVI RÉSZLETES GDP ADATOK GYORSELEMZÉSE

A KSH második, részletes becslése a GDP alakulásáról megerősítette, hogy 2023 negyedik negyedévében stagnált a gazdasági teljesítmény éves összevetésben a nyers adatok szerint (1. ábra). A nemzetközi összehasonlításhoz használt szezonálisan és naptárhatással igazított 0,5 százalékos hazai növekedés a jelenleg elérhető 25 európai uniós tagország rangsorának középmezőnyében található (2. ábra). Az Európai Unió GDP-je 0,3, míg az eurozónáé 0,1 százalékkal bővült 2023 utolsó negyedévében. A hazai GDP negyedéves alapon is stagnált a negyedik negyedévben.

2023 egészében a magyar GDP a nyers adatok alapján 0,9 százalékkal, a szezonálisan, naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok alapján 0,7 százalékkal csökkent éves alapon. Az EU-ban és az euroövezetben átlagosan 0,5 százalékos növekedést mértek, amelytől a hazai adat 1,2 százalékponttal maradt el (3. ábra).

A hazai GDP szezonálisan és munkanaphatással igazított szintje tavaly év végén 5,0 százalékkal haladta meg a 2019. negyedik negyedévi értékét, amivel az uniós rangsor középmezőnyében foglalt helyet (4. ábra). A GDP az Európai Unióban 3,6 százalékkal, míg az eurozónában 3,0 százalékkal alakult a koronavírus válság előtti szint felett.

2023 negyedik negyedévében a háztartások fogyasztási kiadása 0,2 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakától (5. ábra). A félig tartós termékek fogyasztása -2,1 százalékkal csökkent, ezzel szemben a tartós termékek volumene 1,5 százalékkal, míg a szolgáltatásoké 0,9 százalékkal nőtt. A szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások hozzáadott értéke 1,0 százalékkal csökkent, elsősorban a kereskedelem, gépjárműjavítás (-8,7 százalék), a szakmai, tudományos, művészeti tevékenység (-4,5 százalék) és a szállítás, raktározás (-4,3 százalék) szektorok miatt. A legnagyobb emelkedést a humán-egészségügyi, szociális ellátás (+8,3 százalék) és az információ, kommunikáció (+5,0 százalék) ágazatban regisztrálta a KSH.

A bruttó állóeszköz-felhalmozásban az előző év azonos időszakához képest 3,0 százalékos csökkenés volt megfigyelhető (5. ábra). A beruházások visszaesését elsősorban a belföldre termelő és szolgáltató szektorban bekövetkezett investíciók lassulása okozta, ebben a szektorban 21,1 százalékos visszaesést regisztráltak a KSH beruházási szakstatisztikája alapján. Ezen belül legnagyobb mértékben az építőipari beruházások csökkentek (-38,0 százalék). Ez a hatás tükröződik az építőipari kibocsátás teljesítményében is, amely 0,5 százalékponttal fogta vissza a gazdasági növekedést (6. ábra). A főként külföldre termelő vállalatok fejlesztései 6,4 százalékkal mérséklődtek 2023 negyedik negyedévében (7. ábra), ezen belül a feldolgozóipar beruházásai 3,1 százalékos csökkenést mutattak. A beruházási ráta négy negyedéves gördülőátlaga folyó áron a negyedik negyedévben 26,5 százalék volt, miközben a változatlan áron számolt ráta 22,4 százalékra mérséklődött (8. ábra).

A nettó export 4,1 százalékponttal tompította a gazdaság visszaesését 2023 negyedik negyedévében (5. ábra). Az export volumene 4,7 százalékkal mérséklődött, ezen belül az áruexport 6,6 százalékkal csökkent, míg a szolgáltatások exportja 3,0 százalékkal nőtt. Az árukivitel csökkenésével párhuzamosan az ipari termelés hozzáadott értéke is 6,3 százalékkal zsugorodott a negyedik negyedévben (6. ábra). A mérséklődő belső keresleti tételekkel (lakossági fogyasztás és beruházás) összhangban az import 9,0 százalékkal visszaesett. A készletváltozás érdemben visszafogta a GDP bővülését.

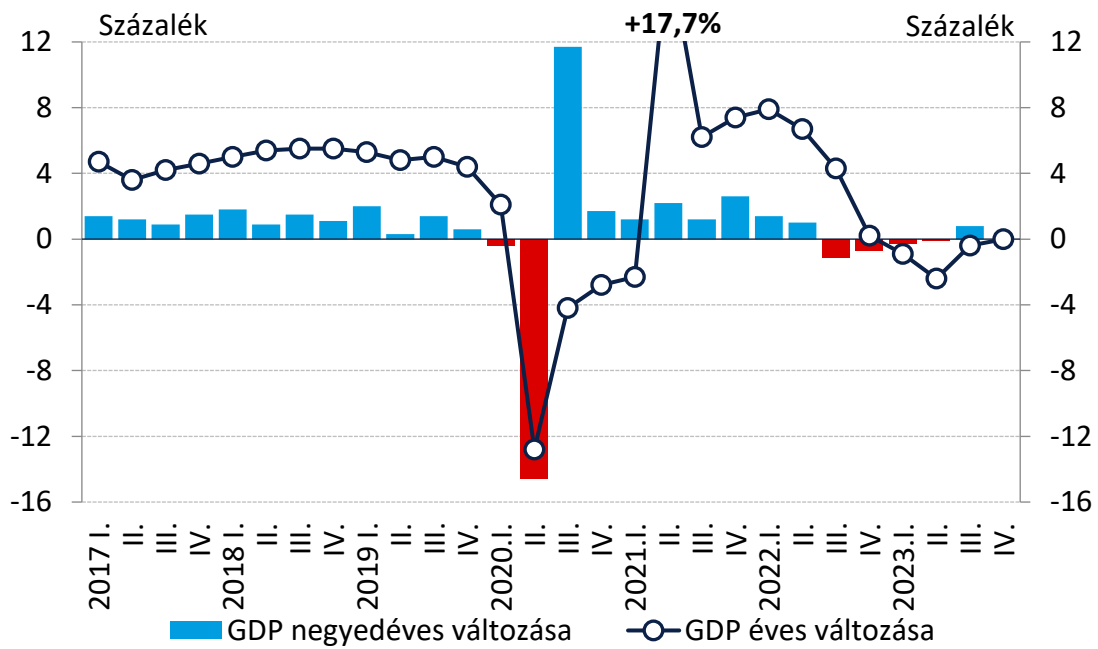
A gazdasági növekedéshez jelentős mértékben hozzájárult, hogy a mezőgazdasági termelés hozzáadott értéke 2023 negyedik negyedévében jelentősen, 81,5 százalékkal haladta meg az előző évi aszályos év alacsony bázisát, ami a negyedik negyedévben +2,5 százalékpontos növekedési hozzájárulást jelentett.

2023 egészében a mezőgazdaság kivételével az összes fő nemzetgazdasági ágban csökkent a hozzáadott-érték (9. ábra). A 2022-es alacsony bázis és az átlagos termés hozam következtében a mezőgazdasági termelés volumene 68,5 százalékkal bővült 2022-hez képest, így az ágazatnak 2,2 százalékpont volt a növekedési hozzájárulása 2023 egészében. Az ipar hozzáadott értéke 5,2 százalékkal, míg az építőipar 5,6 százalékkal mérséklődött a tavalyi év egészében. A szolgáltatások volumene 1,6 százalékkal csökkent 2023-ban. A szolgáltatásokon belül a legnagyobb mértékben a kereskedelem és gépjárműjavítás ágazat hozzáadott értéke csökkent (-9,7 százalék). A szállítás, raktározás volumene 5,6, a turizmusé 0,9 százalékkal mérséklődött. Az infokommunikációs szektor 2,6, a pénzügy, biztosítási tevékenységek 0,4 százalékkal bővültek 2023-ban.

A felhasználási tételek közül a GDP visszaesését a jelentősen csökkenő import miatt a pozitív nettó export tompította a 2023-as évben (10. ábra). A belső keresleti tételek közül a legnagyobb mértékben a beruházások csökkentek 8,7 százalékkal, míg a háztartások fogyasztási kiadásai 2,5 százalékkal estek vissza a tavalyi év során. A közösségi fogyasztás 1,0 százalékkal csökkent. A készletváltozás, 2,4 százalékponttal mérsékelte a 2023-as GDP növekedést. A nettó exportnak 4,8 százalékpont volt a növekedési hozzájárulása tavaly. Ez annak a következménye, hogy míg az export volumene (-0,1 százalék) stagnált, addig az importé 5,1 százalékkal csökkent. Az áruexport 0,9 százalékkal csökkent, míg a szolgáltatásexport 3,0 százalékkal nőtt 2023-ban.

Budapest, 2024. március 5.

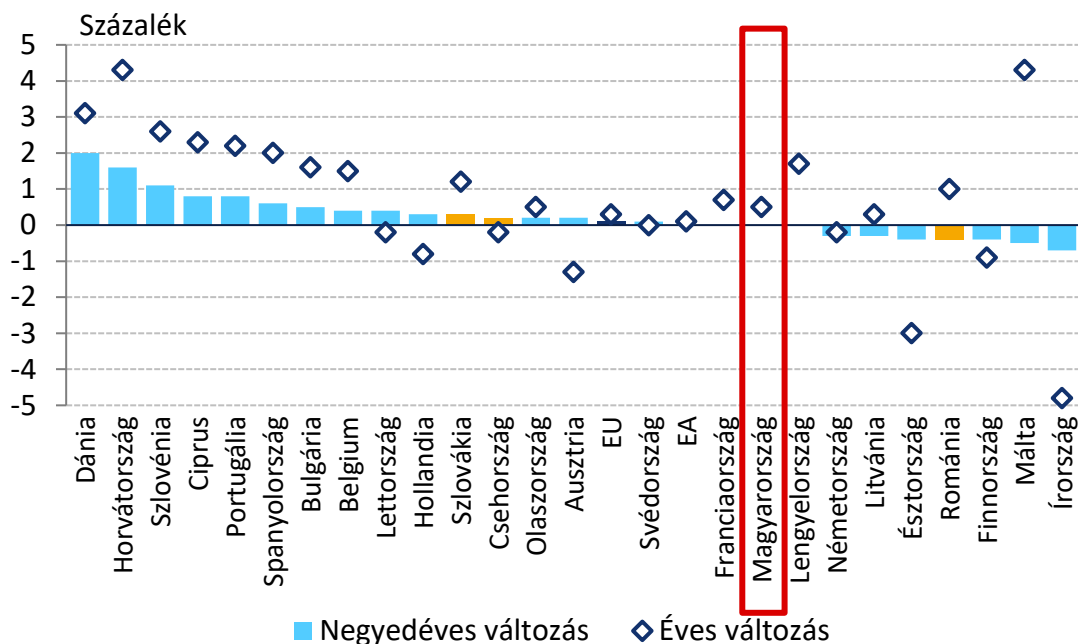
1. ábra: A hazai GDP alakulása éves és negyedéves összevetésben

Megjegyzés: A negyedéves változás szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján.

Forrás: KSH

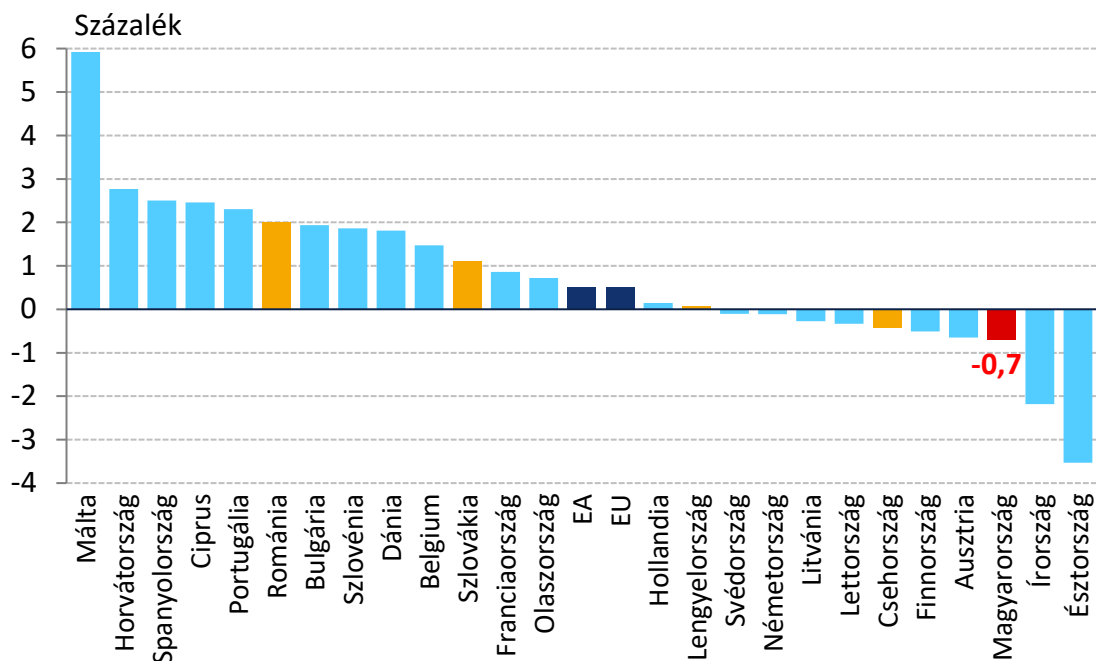
2. ábra: A GDP éves és negyedéves változása 2023 negyedik negyedévében az Európai Unió országai-
gaiban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Görögország és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok.

Forrás: Eurostat, KSH, nemzeti statisztikai hivatalok, Trading Economics

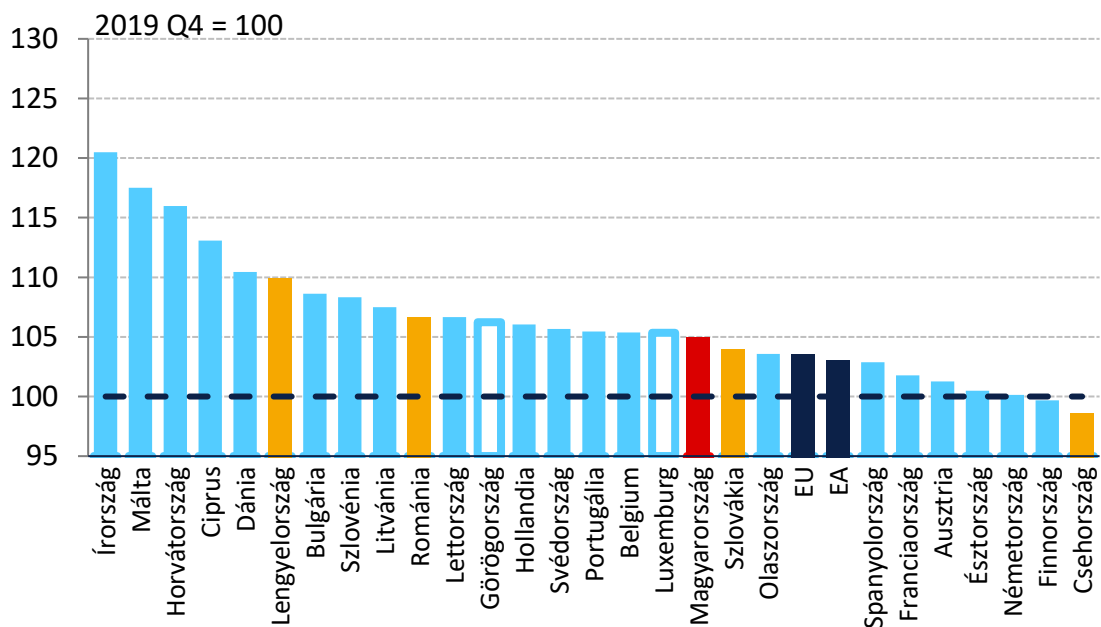
3. ábra: A GDP éves változása 2023-ban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Görögország és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok.

Forrás: Eurostat, KSH, nemzeti statisztikai hivatalok, Trading Economics

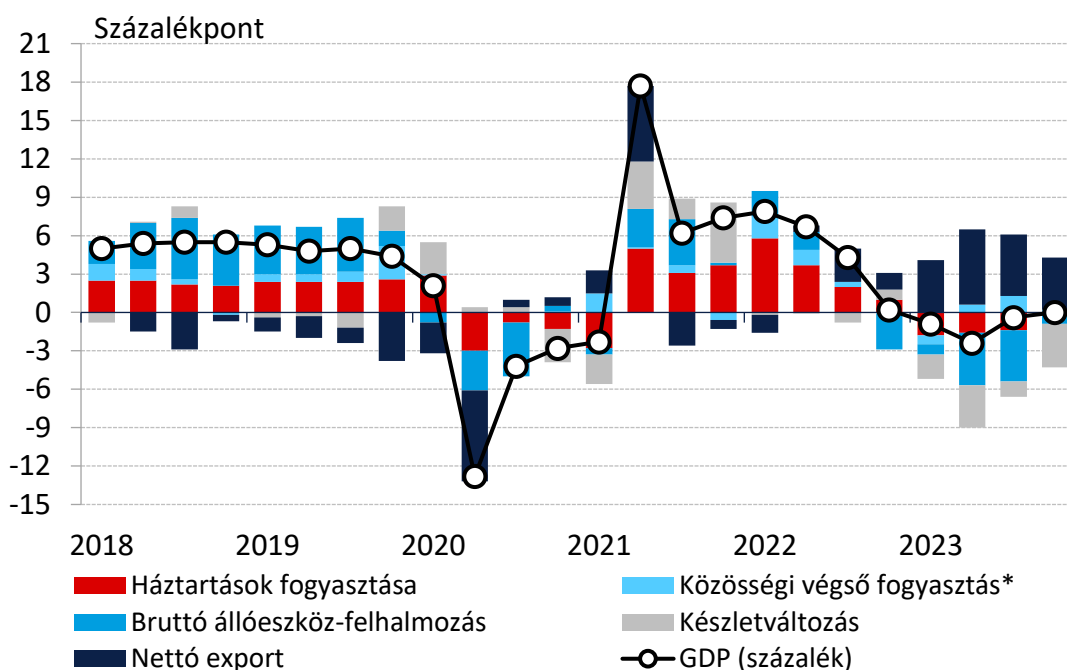
4. ábra: A GDP szintjének alakulása 2023. negyedik negyedében az Európai Unió országaiban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Görögország és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok, így a 2023. harmadik negyedévi szintet tüntettük fel.

Forrás: Eurostat, KSH, nemzeti statisztikai hivatalok, Trading Economics

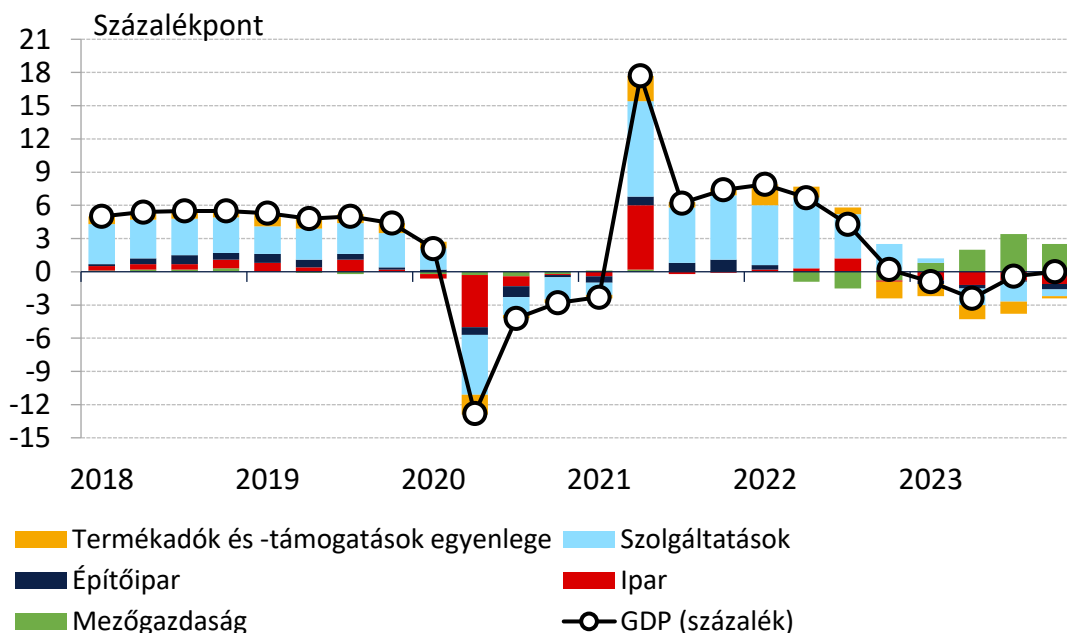
5. ábra: A felhasználási tételek hozzájárulása a GDP 2023. negyedik negyedévi éves változáshoz

Megjegyzés: *Közösségi fogyasztás a nonprofit intézményektől és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásokkal együtt.

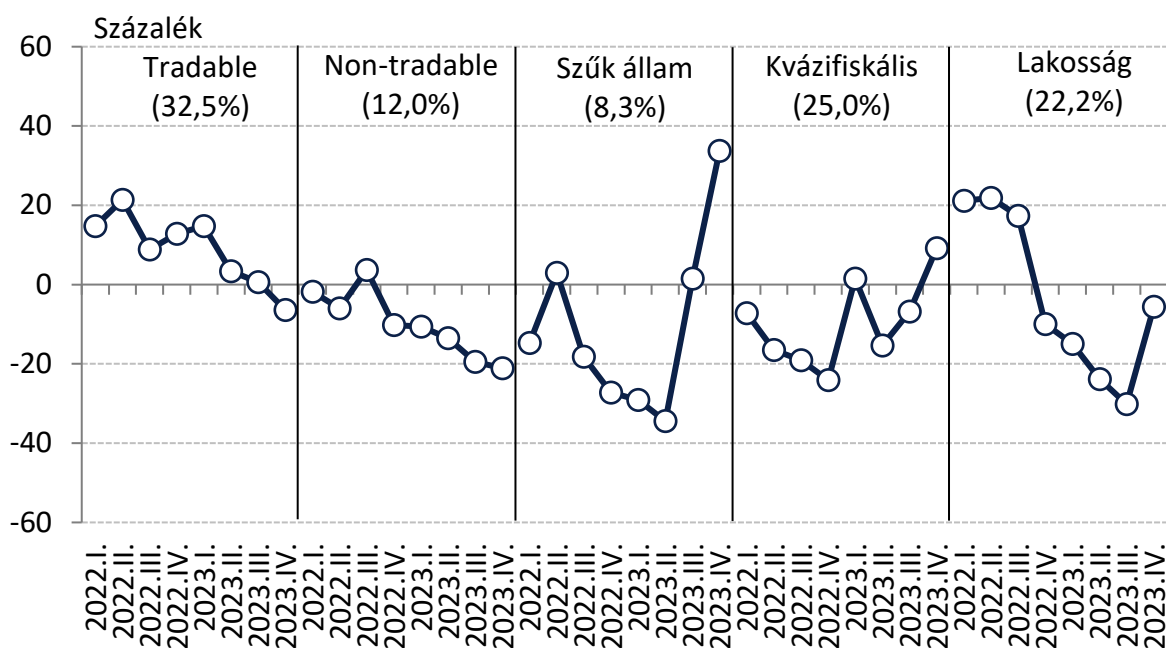
Forrás: KSH, MNB

6. ábra: A nemzetgazdasági ágak hozzájárulása a GDP 2023. negyedik negyedévi éves változáshoz

Forrás: KSH

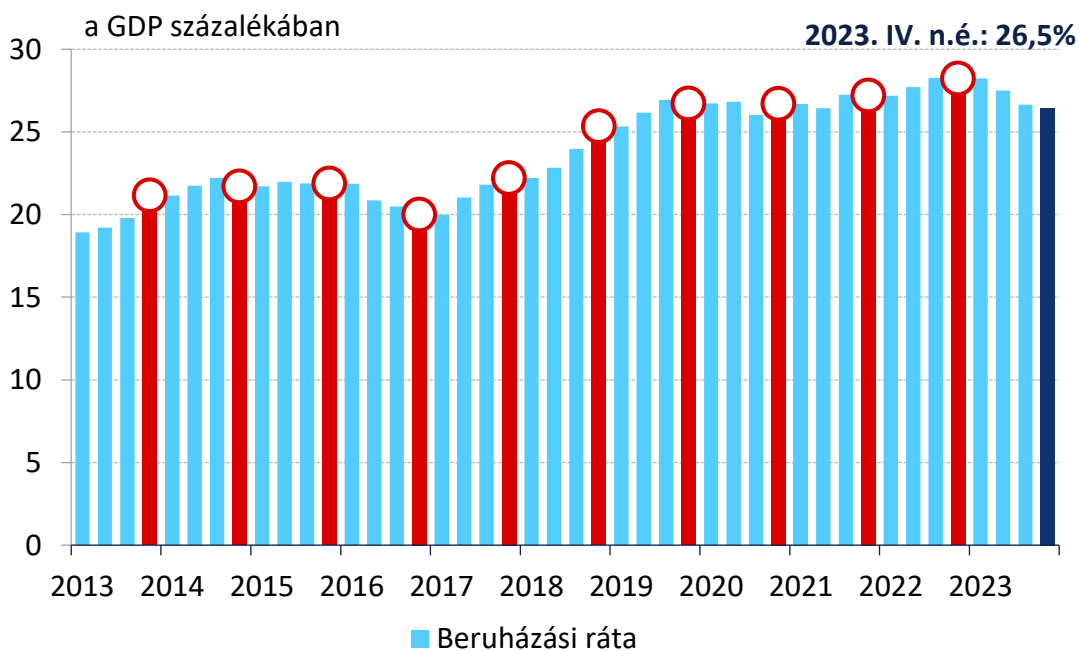
7. ábra: Az egyes nemzetgazdasági szektorok beruházási teljesítményének éves változása

Megjegyzés: Zárójelben a teljes beruházáson belüli 2022-es súlyok szerepelnek. **Tradable:** Mezőgazdaság, Bányászat, Feldolgozóipar; **Non-tradable:** Építőipar, Kereskedelem, Vendéglátás, Kommunikáció, Pénzügyi tevékenységek; **Szűk állam:** Közigazgatás, Oktatás, Egészségügy; **Kvázifiskális:** Energetika, Vízellátás, Szállítás, Szakmai tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység, Művészet, szórakoztatás; **Lakosság:** Ingatlanügyletek.

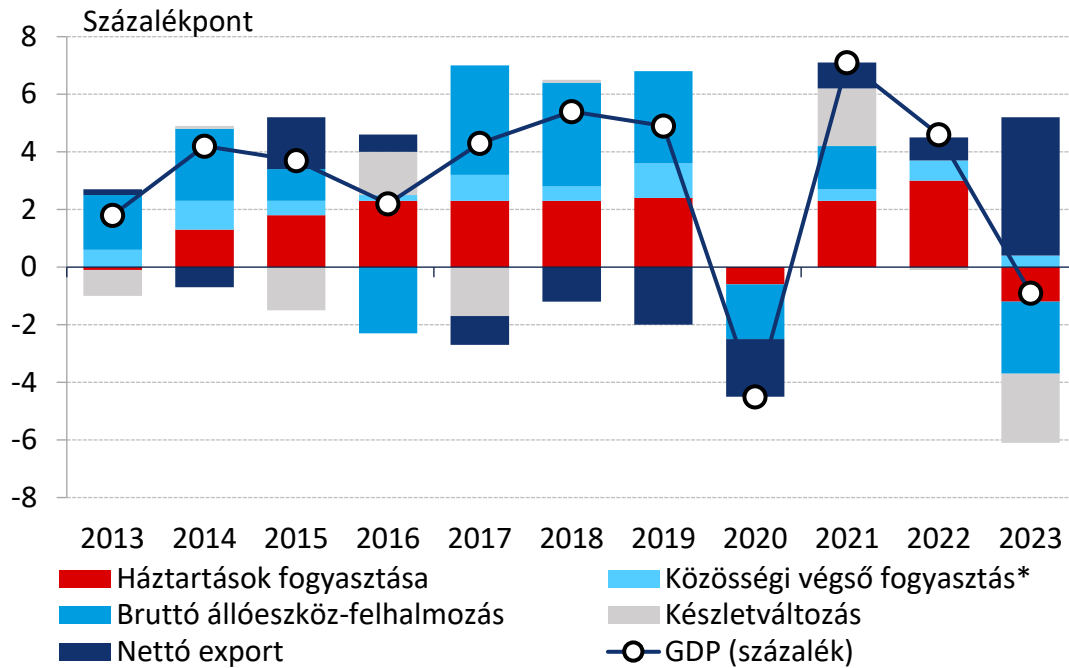
Forrás: KSH alapján MNB-számítás

8. ábra: A beruházási ráta alakulása

Forrás: KSH alapján MNB-számítás

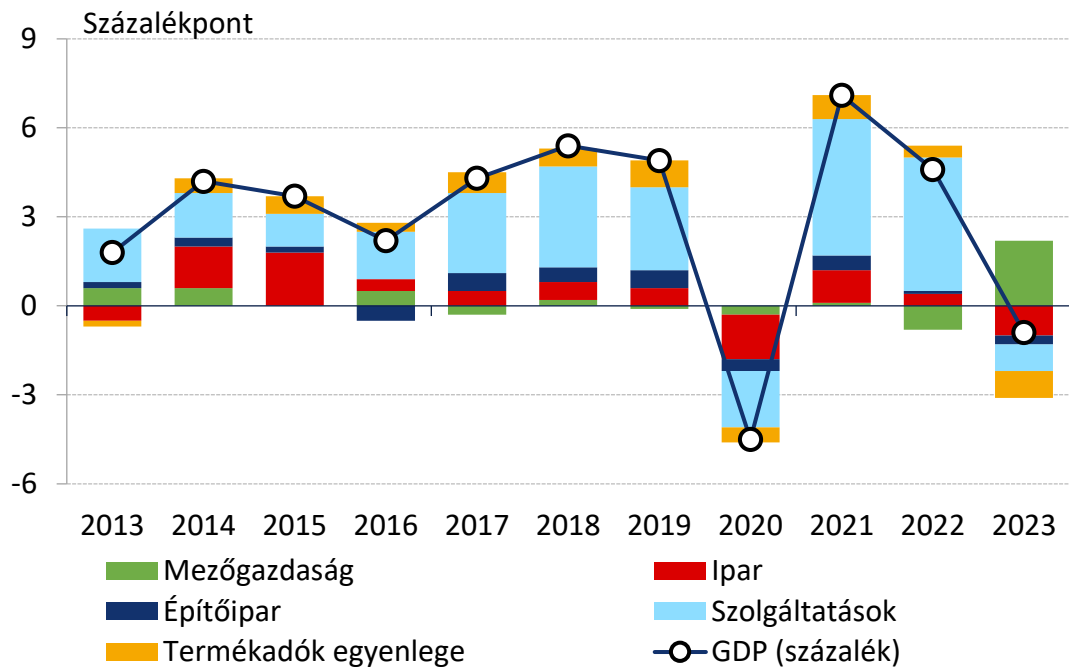
9. ábra: A főbb felhasználási tételek hozzájárulása a GDP éves változásához

Megjegyzés: *Közösségi fogyasztás a nonprofit intézményektől és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásokkal együtt.

Forrás: KSH, MNB

10. ábra: A nemzetgazdasági ágak hozzájárulása a GDP éves növekedéséhez

Forrás: KSH